

Sarhus

Den gamle handelsby Sarhus ligger i Perus Andes i 2400 meters højde og er en af de mest interessante steder i landet. Den er omgivet af høje bjerge og har en meget smuk udsigt over dalen. I Sarhus bor der omkring 1000 mennesker, og de lever af landbrug og håndværk. De har en meget gammel kultur og har været kendt for deres tekstiler og keramik. Sarhus er et meget vigtigt handelscenter og er kendt for sine markeder. Der er mange butikker og restauranter i Sarhus, og det er et meget livligt sted. Sarhus er et meget interessant sted at besøge, og det er et must for enhver rejsende til Peru.

Vejen til Lima

Arbejdsløshed i Spanien

Den store arbejdsløshed i Spanien ligger i hovedsagen i de store byer, hvor der er mange arbejdsløse. Dette skyldes, at der er mange arbejdsløse i de store byer, og de har svært ved at finde arbejde. Dette skyldes, at der er mange arbejdsløse i de store byer, og de har svært ved at finde arbejde. Dette skyldes, at der er mange arbejdsløse i de store byer, og de har svært ved at finde arbejde.

Den store arbejdsløshed i Spanien ligger i hovedsagen i de store byer, hvor der er mange arbejdsløse. Dette skyldes, at der er mange arbejdsløse i de store byer, og de har svært ved at finde arbejde. Dette skyldes, at der er mange arbejdsløse i de store byer, og de har svært ved at finde arbejde. Dette skyldes, at der er mange arbejdsløse i de store byer, og de har svært ved at finde arbejde.

VEJEN TIL LIMA. 51 min., 16 mm farve, Danmark, 1976.
Produceret af Statens Filmcentral hos Know How Film.
Manuskript og instruktion: Kristoffer Nyholm.
Klipning: Søren Dan Christensen.
Tone: Sven Nørgaard.
Mix: Troels Orland, Bille Brahe, Grete Møldrup.
Speaker: Elisabeth Nørager.
Sagkyndig: Salvador Palomino, Lotte Jans, Morten Vesly.

Dette hæfte er udarbejdet af Kristoffer Nyholm, Morten Vesly og Salvador Palomino.

Hæftet, der er udgivet af Statens Filmcentral, udleveres gratis til brug i forbindelse med forevisning af filmen.

Henvendelse til Statens Filmcentrals hovedkontor, Vestergade 27, 1456 København K, eller Statens Filmcentrals Jyllandskontor, Sønder allé 5, 8000 Århus C.

Sarhua

Indianerlandsbyen Sarhua ligger i Peru's Andesbjergene, ca. 3300 meter over havets overflade. Sarhua er vanskeligt tilgængeligt, og det betyder en fodtur på 6-8 timer ad smalle bjergstier, før man kommer til den nærmeste markedsby og den landevej, som forbinder området med resten af departementet. Indbyggertallet ligger på omk. 2000, som alle på nær en halv snes er af ren indiansk afstamning. Sarhua's nøjagtige historiske alder kender vi ikke, da der ikke er foretaget arkæologiske udgravninger i området, men store mængder potteskår, ældgamle ruiner, terrasse- og vej anlæg tyder på, at landsbyen allerede længe før inkaerne var en del af en større indianerstat. Størrelsen af de gamle anlæg med terrassemarker omkring byen tyder på, at landbrugsproduktionen var større før spaniernes erobring end den nogensinde blev i kolonitiden, altså en klar forringelse af livsbetingelser, da der kun er blevet flere munde at mætte med tiden. Det bebyggede område er på knap 1 km². Husene bygges af soltørrede ler-mursten og tækkes med strå. Enkelte huse har dog fået tegl- eller bølgebliktag.

Arbejdsdeling i familien

Sarhua's vidtstrakte opland ligger i højder fra under 2000 meter til over 4000 meter over havets overflade. Det deles op i to store zoner: den lavtliggende del fra floden op til landsbyen, hvor klimaet er varmt eller tempereret, og hvor haverne og markerne ligger, og de højtliggende områder, som kaldes puna eller højslette og er kold og blæsende.

Puna'en bruges som græsning for husdyrene, får, geder og kvæg. Da hver familie har jord i begge disse zoner, er der p. g. a. de store afstande og højst forskellige produktion opstået en arbejdsdeling mellem mand og kvinde, voksne og børn.

Kvinden bærer som hustru og mor hovedansvaret for hjemmet og familiens daglige trivsel. Hun vogter penge, overskuddet fra landbrugsproduktionen, tøj, familiens værdigenstande og har den afgørende indflydelse på familiens økonomi. Til trods for, at kvinderne ikke har stemmeret i landsbyrådet og ikke vælges til officielle hverv, har de stor magt bag kulisserne på deres mænds beslutninger, en magt mændene respekterer og regner med, når der skal træffes vigtige afgørelser.

Manden dyrker jorden og sørger for, at redskaber og bygninger året rundt er i orden. Hver morgen ved solopgang efter morgenmaden, tager han sine redskaber og går ud for at arbejde på familiens jord. Størstedelen af hans tid går med dyrkning af jorden, men ud over det tager han sig af vævning, slagtning, fåreklipping, husbyggeri og de religiøse fester.

Børnene begynder meget tidligt at deltage i familiens arbejdsopgaver, pigerne med de voksne kvinder, drengene med de voksne mænd. De unge, ugifte kvinder tager sig af dyrene på puna'en og kommer før de skal giftes kun sjældent ned til landsbyen. Drengene hjælper fortrinsvis til i marken. De perioder på året, hvor der er spidsbelastning, arbejder hele familien eller flere familier sammen i fællesskab.

Ægteskab

Før i tiden var det udelukkende forældrene, som i fællesskab valgte ægtefællerne til deres børn, fordi det er et familieanliggende, hvor man må tage hensyn til den anden families jord, formue og prestige. Selv om de udvalgte protesterede eller prøvede at flygte, bragtes de sammen og blev aftenen før brylluppet klædt nøgne og låst inde sammen, mens bryllupsgæsterne festede uden for døren. I dag er det knapt så strengt, selv om det stadig er familieautoriteten, der har det sidste ord.

Landsbyens styreform

Om søndagen samles mændene på torvet, og her i landsbyrådet diskuterer man og træffer beslutninger i landsbyens fælles anliggender. Kvinderne deltager ikke i diskussionen og stemmer heller ikke.

To politiske systemer i landsbyen repræsenterer den højeste autoritet hvert inden for sit område: det traditionelle indianske og det nationale peruvianske. Til *det nationale råd* vælges folk til at repræsentere Sarhua udadtil mod nationen Peru. De står overfor landets myndigheder til regnskab for byens interne beslutninger og skal formidle den officielle kontakt til landsbyen, skatter, værnepligt, skolegang, folketælling etc. De regnes for de hvides repræsentanter og bør ikke blande sig i landsbyens indre liv og de særlige regler, som fra gammel tid styrer indianer-samfundets sociale, økonomiske, politiske og religiøse forhold. Den side af samfundslivet varetages af *det traditionelle råd*, indianernes eget råd. Det træffer alle fælles beslutninger omkring landsbyens eget interne liv. Det organiserer fælles-arbejde på broer, veje, hegn, vandingskanaler, indfanger løsgående dyr, idømmer bøder, mægler i uoverensstemmelser og sørger for, at landsbyens og indianernes moralske love overholdes. At komme igennem alle graderne i rådet tager et helt liv, hvor man først skal have lært alle de funktioner, som hver enkelt grad står inde for, før man kan gå videre til den næste. Der er tale om en regulær opdragelse af mændene til at kunne fungere i indianer-fællesskabet med dets udviklede regler og traditioner. Da man kun sidder i rådet ét år ad gangen, vil det være svært at opnå stor magt og misbruge den for det enkelte rådsmedlem. Desuden bliver posterne

skiftet så ofte, at enhver på ægte demokratisk manér får en chance for at deltage i det politiske og religiøse liv. Selve det offentlige råd med sin åbne kritik, som enhver kan komme med, garanterer også mod korruption og magtmisbrug.

Skolen

Der findes en primitiv skole i Sarhua med to regeringsudsendte lærere. Der er skolepligt for alle, men den er meget vanskelig at gennemføre, fordi familien har brug for børnenes arbejdskraft og derfor er nødt til at holde dem hjemme – hverken i Sarhua eller Peru findes endnu nogen konsekvent eller magtfuld skolepolitik. Der undervises både på spansk og quechua, men lærebøgerne er udelukkende af spansk eller amerikansk oprindelse, fyldt med begreber, som børnene intet kender til fra deres dagligdag, f. eks. badeværelser, fjernsyn, biler og store villaer.

De religiøse ceremonier

En række forskellige aktiviteter, der følger med landbrugets og dyrenes årscyklus, markeres med traditionelle indianske eller mere katolske ceremonier. De traditionelle religiøse handlinger finder sted uden for selve landsbyen, bl. a. i fjerne, ensomt beliggende områder, hvor naturens stærke og utæmmede kræfter hersker, det er dem, der

styrer menneskelivet, og de kræver derfor særlig opmærksomhed på de kritiske tidspunkter af året. De særlige indianske præster, som i årevis har modtaget krævende og dybtgående undervisning fra en gammel mester, foretager på disse øde steder ofringer til bjergenes og jordens

guder. Som et symbolsk udtryk for disse bjergguder ser vi tyrefægtningen, hvor det lykkes at tæmme deres magt og derved garantere, at de i hvert fald ét år vil arbejde på menneskets betingelser. Det er naturen og menneskets kamp, der illustreres, det er kontrakten med guderne, der fornys, man beder om frugtbarhed og overflod i det nye år. Samtidig bliver der udpeget nye medlemmer til landsbyrådet, man fester og drikker chicha (indiansk øl på majs eller frugt), trago (stærk brændevin) og tygger coca-blade, som indeholder kokain og dyrkes i Peru's jungleområder. Siden spaniernes ankomst er det blevet et meget udbredt nydelsesmiddel blandt indianerne, det hjælper mod træthed og sult, giver en fornemmelse af stor energi og kræfter og bruges derfor særligt under anstrengende arbejder.

Håndværket

Det meste arbejds- og festtøj i Sarhua er vævet af egen fåreuld, farvet med både naturlige og kunstige farvestoffer. Ellers er der kun en enkelt snedker i landsbyen, mens hver enkelt familie producerer de få redskaber, de selv har

brug for: plove med jern eller sten, simple hakker med et jernblad sat fast på en passende bøjet gren. Kornsegl, macheter og andet købes færdigt på markedet i byen. Der findes ingen køretøjer, hjulet kan ikke bruges i disse bjergegne.

Jorden, landbruget og husdyrene

Hver familie i Sarhua råder over forskellige markstykker, der går i arv og fordeles mellem familiens børn, når de gifter sig. Vejene omkring landsbyen og til markerne samt vandingskanalerne er fælleseje. Hver familie ejer desuden en større eller mindre dyreflok, som af og til slagtes og sælges, men mest indgår i familiens selvforsynende økonomi som kød, skind eller uld. Der er kun få heste, som bruges til transport. Svinene går frit omkring i landsbyen sammen med hønsene. På jorden dyrkes majs, byg, kartofler, hestebønner, stærk peber og andre mere specielle indianske grøntsager. De meget forskellige klimazoner betyder, at jorden kan dyrkes næsten hele året med mange, meget varierende afgrøder. Sarhua er i det store og hele selvforsynende med landbrugsprodukter, men der er sjældent noget egentligt overskud, som kan sælges på markedet i Chuschi og derved give rede penge. Hvis der kommer år med misvækst eller andre ulykker, eller hvis man mangler såsæd og redskaber, må man slagte dyrene eller tage lønarbejde i byerne for at skaffe den nødvendige kapital.

Hængebroen

Hængebroen, der ligger på vejen til markedsbyen Chuschi, må rekonstrueres hvert andet år, det gøres i fællesskab af de 5 nærmeste landsbyer. Denne tradition med udskiftning og konstruktion af den nedslidte bro stammer fra inkatiden, hvor broerne og vejene indgik i inkaernes fantastiske og effektive kommunikationsnet, som holdt riget sammen. Under spanierne forfaldt dette vejnet, men lokalt overlevede nogle få beviser på inkaernes storhedstid, som f. eks. her ved Sarhua og Chuschi.

Tovværket flettes af plante-fibre og bliver i de bærende konstruktioner op mod 80 meter lange. Broen bygges på ca. 5 dage fra den 15. til den 20. januar, hvor der samtidigt festes, ofres til guderne og indrettes stenhuse til den familie, som skal passe broen de næste 2 år og tage imod broafgifterne.

Chuschi

Chuschi er en større landsby, hvor den større kontakt med omverdenen efterhånden har nedbrudt det oprindelige indianer-fællesskab. Mange hvide og mestizer har slået sig ned hér. Dette hænger sammen med, at der går en tosporet landevej fra Chuschi til Ayacucho. Dette har naturligt nok gjort landsbyen til områdets markedsby, hvortil de handlende og deres varer let kan transporteres. Indianerne fra hele omegnen kommer så til det ugentlige marked på pladsen for at købe billige industriprodukter og de nødvendige redskaber samt coca-blade og brændevin. Alt dette købes dyrt, mens de sælger deres egne produkter billigt til mellemhandlerne. Selv om mange af de traditionelle institutioner er gået i forfald, domineres markedet og bybilledet stadig af den indianske samværsform. Den spansk-peruvianske livsstil viser sig især ved den øgede indflydelse og autoritet omkring penge og materielle værdier. I modsætning til indianernes kollektive indstilling ser vi her den spanske individualisme udfolde sig hos grossister, lastbilejere, mellemænd og byens mange mestizer, som alle helst vil glemme deres ofte indianske fortid. Det tager ca. 8 timer at køre de godt 100 km til Ayacucho.

Ayacucho

Ayacucho er en stor, centralt beliggende provinsby, der samtidig er det administrative center for provinsen af samme navn. Byen har ca. 70.000 indbyggere. Der er universitet, et moderne hospital og en større militærbase. En mindre, moderne lufthavn og et større vejnet gør byen til et vigtigt led i kommunikationen mellem det industrielt udviklede kystland og de tilbagestående landbrugsområder i bjergene. Denne status markeres tydeligt ved byens store, permanente marked og ved den massive transport af mennesker og varer, der dagligt finder sted med et væld af lastbiler og busser.

Ayacucho har næsten ingen industri. Produktionen domineres af mere eller mindre organiseret småhåndværk, beregnet til at forsyne oplandet. Fra kysten kommer bl. a. værktøj, fødevarer, mindre maskiner og andre produkter fra industrien i kystlandet. Fra bjergene kommer forskelligt slags håndværk og især fødevarer i delvis ubearbejdet form. En del af produkterne bliver videreføret i Ayacucho for senere at blive distribueret enten til kysten eller mest ud i bjergegnene omkring byen. En stor del af byens indbyggere er bønder/indianere på gennemrejse, enten for at søge lønarbejde eller for at handle for familien hjemme i bjerglandsbyen. Byen er tosproget, spansk og quechua, og der tales sandsynligvis mest quechua. Ayacucho er en af de få større byer i Peru, hvor indianerne har bevaret en vis indflydelse og respekt, selv om det er den spansk-peruvianske "økonomi", som dominerer. Dette indianerislæt er måske én af grundene til, at byen ofte har været centrum for organiserede konflikter mellem bl. a.

bønder og studenter over for den nationale magts repræsentanter.

For mange indianere bliver opholdet i Ayacucho overgangen til en tilværelse, hvor man formelt bekender sig til de "civiliserede" vestlige værdinormer og indretter sig på at kunne leve på disse betingelser. Dog holder de fleste fast på visse af deres indianske traditioner, og mange der har forladt deres hjemegn bruger den indianske klæde-
dragt ved familiefester eller andre højtider.

Det katolsk/borgerlige bryllup er betingelsen for at kunne deltage i det nationale samfundssystem, hvor ægteskabet og familien har en anden lovmæssig og moralsk betydning end i Sarhua.

Lima

Lima er Peru's hovedstad og den største by på mellem 3,5 og 4 millioner indbyggere. Cirka en tredjedel bor i decideret slum (barakbyer). Hvert år flytter 100.000 mennesker til Lima, især fra bjergprovinserne. Lima valgtes af spanierne til hovedstad og udskibningssted for kolonitidens varer, deres udbytte af indianernes jord og arbejde. Lima og Callao, havnebyen der ligger i forlængelse af den, svarer for ca. 65 % af Peru's industri.

De fleste af de indianere, som kommer fra bjergene, slår sig ned i slumkvartererne, som hastigt vokser omkring bykernen. Hvis det er muligt, søger de sammen med andre slumboere fra deres hjemegn i et organiseret fællesskab. De mødes, holder fester og fejrer hjemegnens religiøse højtider. Samtidig hjælper og støtter de hinanden, som de bedst kan. Mange er rejst til Lima i håbet om at tjene nogle lette penge, som de så kan tage med tilbage til familien i bjergene, andre håber på en mere permanent tilværelse i storbyen med et godt job. Det er almindeligt, at indianerne får de ringeste og dårligst betalte jobs. De bliver tjenestefolk, gadesælgere, opvaskere, parkeringsvagter, skopudsere eller arbejder i andre servicefag. Sult, sygdom, kriminalitet bliver en del af slumboernes hverdag.

Religionen

I inkakulturens hierarkiske, religiøse samfundssystem var en række ypperstepræster blandt den overklasse, der sørgede for, at religionen og samfundets interesser svarede til hinanden, støttede hinanden. Den øverste Inka var solgudens søn, og alle tilbad solguden. Men ved siden af denne statsreligion eksisterede der rester af meget ældre religioner, som dyrkede naturen og dens kræfter, og det er i det store træk den, der har overlevet til i dag i indianernes egen religion.

Da spanierne kom til Peru, erklærede de alle indianske, religiøse skikke for hedenske, og missionærerne gik i gang med at overbevise eller tvinge indianerne til at acceptere erobrernes og deres religions "naturlige" overlegenhed. Den katolske tro blev udbredt, men mange præster måtte

slås med indianernes hedenske, religiøse forestillinger og ritualer, som ikke var til at udrydde, da de netop eksisterede i en fuldstændig og naturlig sammenhæng med deres sociale og økonomiske principper, passede helt til de indianske ideer om fællesskabet både på det åndelige og praktiske plan. Kirken lagde en række katolske festdage på samme tidspunkt som indianernes egne frugtbarhedsritualer og ceremonier og indlemmede de indianske højtider i den katolske kalender. De troede, at de kunne dominere indianernes religiøse liv på denne måde, men i virkeligheden viste det sig, at det var den oprindelige religion, der overlevede inden for de katolske ceremonier. I dag kan det være vanskeligt at skelne den ene religion fra den anden, men det er tydeligt, at netop omkring jorden, dyrene og bjergene er det de indianske forestillinger, der hersker – de katolske navne og symboler er kun et tyndt dække over før-spanske traditioner.

Markedspladsen

I Peru findes mange lokale markedspladser, som er vigtige led i handelen mellem industricentrene og landbrugsområderne. Som regel er der markedsdag mindst én gang om ugen. Markedsdagen er samlingsstedet for handlende og folk i almindelighed. Den holdes ofte i forbindelse med kirkelige ceremonier og er samtidig centrum for andre offentlige anliggender, hvor man kan møde embedsmænd og specialister indenfor forskellige områder.

I meget af den direkte handel fra boderne til bønderne er der kun tale om ringe omsætning, da der ikke er mange rede penge i omløb. Men markedet er også opsamlings-

sted for produkter, der opkøbes og sendes videre af mellemhandlere. Disse partier bliver igen senere opkøbt af kapitalstærke forretningsfolk, der har råd til at investere i råvarer til industrien eller fødevarerproduktionen. Forarbejdningsprocessen foregår i de store byer, og produktionen går både til en beskedent eksport og til salg på hjemmemarkedet.

Landbruget

Igennem årene er landsbyernes produktion af først og fremmest korn faldet. Stagnation og opløsning har ramt landbruget, og fødevarer mangelen bliver mere og mere mærkbar. Peru må hvert år importere næsten halvdelen af sine fødevarer fra udlandet. Den større fattigdom i bjergene betyder, at bønderne ingen penge har til at købe de forskellige levnedsmidler, de måske har brug for. De ringe profitmuligheder betyder tilbagegang i dyrkningen og den organiserede distribution af levnedsmidler til de fattige landbrugsprovinser. Mange bønder må sælge deres ringe overskud til byerne og selv leve uden at have råd til en tilstrækkeligt protein- og vitaminrig kost. Underernæring og vitaminmangel er en tydelig bekræftelse på denne udvikling. Efterhånden som de økonomiske forhold i Peru betyder

en stadig forringelse og underudvikling af landbruget og de mindre samfund i bjergene, vil flere og flere mennesker herfra søge til de større byer og industriområderne. Mennesker må slå sig ned i enorme slumkvarterer henvist til en usikker fremtid.

Industrien

Siden den 2. verdenskrig har Peru for alvor oplevet en udvikling af landets industri. Cirka 2/3 af produktionen er

på udenlandske hænder. Opbygningen og den videre udvikling af industrierne er sket efter de multinationale selskabers behov. Disse har ofte begrænset deres virksomhed til en begrænset, profitabel produktion gennem datterselskaber. Selskaberne overfører og anvender som regel en færdigudviklet teknologi fra moderselskabet, som måske ligger i USA eller Sverige. Herved bliver Peru i virkeligheden kun en satellit ude i periferien for en række industrier, der ikke tilfører landet en egentlig selvstændig, teknologiudviklende industri. Igennem årene har selskaberne udviklet en central indflydelse på Peru's økonomi og handelsmuligheder, uafhængigt af hvilket styre der ellers sidder ved magten i landet. Mange selskaber lægger ikke skjul på deres politiske og økonomiske interesser i landets indre forhold og bidrager gerne til en

bevarelse af en politisk situation, der kan sikre dem deres fortsatte profitable position i landet. Dette kan f. eks. ske gennem deres aktive økonomiske støtte til et fascistisk militærdiktatur, der ikke er interesseret i at arbejde for landets egne muligheder for at opbygge og styre industrien og dermed få fordel af dens indtægter. Det siger sig selv, at når et land har så vanskeligt ved at planlægge og udnytte sin egen industri, og når en del af den industri der findes, direkte er med til at fremskynde en underudvikling af f. eks. landbruget eller dræner landet for "billige" råstoffer, så er det ikke enhver form for industrialisering, der er til fordel for Peru. Af samme grund kan man både hos en del af den mest reaktionære højrefløj og det yderste venstre møde krav om en omfattende nationalisering af Peru's industri. Nationaliseringer er ikke, selv om de er nødvendige, nogen garanti for en forandring i de økonomiske og politiske magtforhold.

Bønderne/industrien, den indianske kultur og fremtiden

De indianske bønder kan ikke i al fremtid blive ved at bruge samme teknologi og produktionsformer som deres forfædre. Noget må skiftes ud, og deres levevis vil givet ændre sig på afgørende punkter og med den hele deres kultur. Spørgsmålet er om den oprindelige kulturs styrke og modstandskraft vil være tilstrækkelig til at redde indianerne fra den håbløshed og opløsning, som nu truer, eller om denne udvikling kan standses, og indianerne overleve og udvikle sig på deres egne præmisser i nye sammenhænge.

Bondeforbundene

Efter at de fleste af de væbnede guerilla-aktiviteter i Sydamerika i tresserne led nederlag eller fik nye erfaringer og praksis, blev de politisk aktive bondeforbund centrum for fornyet opmærksomhed og interesse. Mange aktive bønder gik ind i lokalt, fagligt arbejde, der ikke direkte drejede sig om de store fremskridt, men arbejdede på de tit meget vanskelige nære opgaver om fælles løsninger af lokale problemer. Målet var organisering og samarbejde på et større og bredere politisk grundlag. Bondeforbundene har gjort sig til talerør for det krav, at bønderne uden betaling kan overtage den jord, der retsligt er deres, og de har stået bag andre krav om, at bønderne kan organisere og dyrke jorden kollektivt, som det har været skik og brug. Størstedelen af de aktive bondeforbund, der i dag er en

reel politisk faktor i Peru, er ikke juridisk anerkendt, og mange fagligt aktive bønder og bondeledere bliver dagligt udsat for forfølgelse fra bl. a. godsejere og forskellige myndigheder. Den aktivitet og selvstændighed, som bønderne udviser gennem bl. a. de voksende bondeforbund, forties, undertrykkes og isoleres så effektivt, at størstedelen af offentligheden i Peru og resten af verden kun perifert hører om disse begivenheder, som bønderne selv står bag.

Bondeforbundene er bønderne selv, og den kompleksitet, som deres samvær og religiøse, traditionelle kultur er et udtryk for, formidles konstruktivt gennem disse organisationer, som forholder sig meget bevidst til modsætningerne mellem et "moderne" europæisk forbrugssamfund og en oprindelig, jordfæstet kulturudvikling. En dialog som vi selv er en del af.

Bogliste

Claes Brundenius: Imperialismens ansikte. Prisma, 1972.

Peter Elsas: Indianerliv. Gyldendal, 1977.

Ernest Feder m. fl.: Latinamerika. Institutet for udviklingsforskning, 1973.

Bjørn Førde: Latinamerika i kort og tal. Mellempfolkeligt Samvirke, 1976.

Erik Hagens: Rejsedagbog fra Peru. Rhodos, 1973.

Eivor Halkjær: Peru. Utdanningsforlaget, 1973.

Elin Hansen: Campesino. Skipper Clement, 1975.

Svend Lindqvist: Slagskygge. Gyldendal, 1970.

Svend Lindqvist: Jordens gryning. Bonnier, 1974.

Jens Lohmann: Latinamerikas byrde. Mellempfolkeligt Samvirke, 1975.

Ib Michael: Rejsen tilbage. Gyldendal, 1973.

Fakta

Areal: 1.285.215 km².

Befolkning: ca. 15 mill. Hvide og mestitser 53 %, indianere 45 %, sorte, kinesere og japanere 2 %.

Befolkningstæthed: 9 indb. pr. km².

Befolkningsvækst: ca. 3 % årligt.

Ansatte inden for jordbruget: 48 %.

Ansatte inden for industrien: 20 %.

Arbejdsløshed: ca. 30 %.

Analfabeter (1961): 40 %.

Bnp. pr. person (1970): ca. 2000 kr.

Mineraler: Kobber, jern, sølv, bly, zink, guld og andet.

Import: Maskiner, transportudrustning, levnedsmidler, kemikalier. USA 29 %, Vesttyskland 12 %, Japan 10 %.

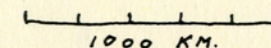
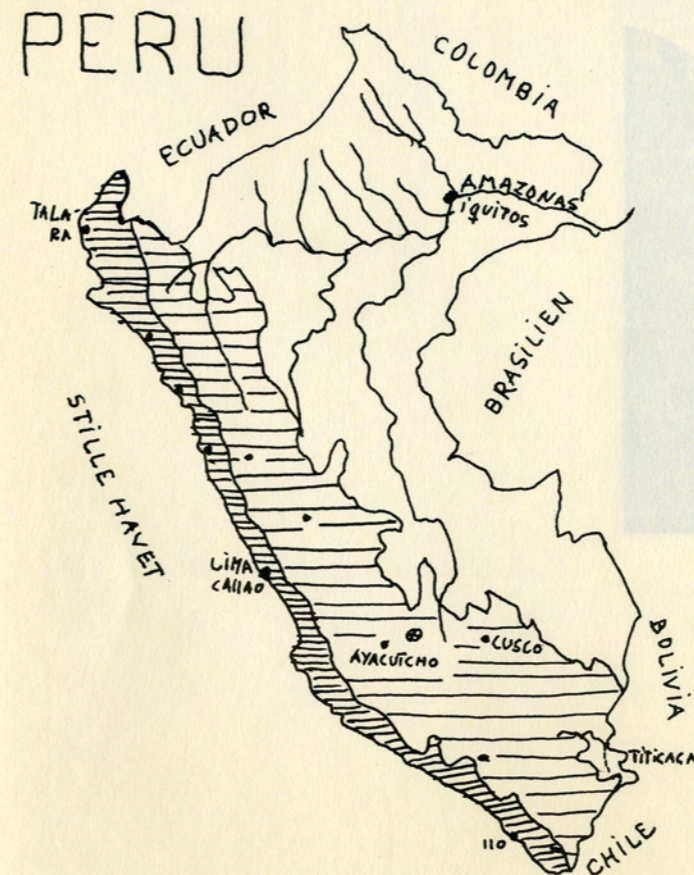
Export: Fiskemel 32 %, kobber 25 %, andre metaller 20 %, sukker 7 %, bomuld 5 %. Går til hovedsaglig samme lande som "import".

Religion: Romersk-katolsk, traditionelle indianske.

Sprog: Spansk er officielt, ca. 40 % taler quechua eller aymara.

Hovedstad: Lima, ca. 3,5-4 mill. indb.

Valuta: Sol.

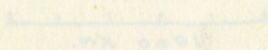

⊗ SARHUR

▨ KYSTEN

▩ BJERGENE

▧ JUNGLEN

- SPURIA
- ▣ KATON
- ▣ SPICAT
- ▣ JANSER

